

ROVVILTNEMNDA I REGION 6

Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag

Deres ref.:

Vår dato: 20.04.2017

Vår ref.: 2017/92

Arkivnr: 434.11

Adresseliste

Kvotestilling for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv

Rovviltnemnda skal før 1. juni hvert år fatte vedtak om kvote for betingede fellingstillatelser på rovvilt. Dette vedtaket ble fattet i sak 19/17 Kvotestilling for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv under nemndas møte på Scandic Hell Hotell torsdag den 20. april 2017.

Politiske føringer og lovverk

Følgende dokumenter er lagt til grunn for forslaget:

- St. meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003-2004)
- Lov av 19.6.2009 om naturmangfold (naturmangfoldloven)
- Forskrift av 18.3.2005 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften)
- Forvaltningsplan for rovvilt i region 6, vedtatt november 2013
- Rovdyrforliket av 16. juni 2011

Om iverksetting av betingede skadefellingstillatelser

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd bokstav b om felling av enkeltindivid av vilt for å avverge skader på bufe eller tamrein, der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet.

Målet med en fellingstillatelse er i utgangspunktet å felle bestemte individer knyttet til bestemte skadesituasjoner, og ikke å regulere en rovviltbestand. I tråd med rovviltforliket skal regulering av bestandene skje gjennom lisensfelling (jerv, ulv og bjørn) eller kvotejakt (gaupe). Tillatelser til skadefelling avgrenses derfor i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå, mens regulering av bestandsstørrelsen skal skje gjennom lisensfelling eller kvotejakt.

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak, med hjemmel i rovviltforskriftens § 9 (jf. forskriftens § 8 eller § 13), om iverksetting av felling innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda eller Miljødirektoratet. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling

- Potensialet for framtidige skader
- Mulighetene for å gjennomføre forebyggende tiltak

En fellingstillatelse kan iverksettes i flere områder samtidig, forutsatt at nødvendig kommunikasjon er etablert for å hindre overskyting i forhold til vedtatt kvote.

Bestandsmål og myndighet til å fastsette kvote for betingede fellingstillatelser

Landet er delt inn i åtte forvaltningsregioner med tilhørende nasjonale mål for antall årlige ynglinger innenfor regionens grenser. Region 6 har følgende bestandsmål:

- 12 ynglinger av gaupe
- 10 ynglinger av jerv
- 3 ynglinger av bjørn
- 0 ynglinger av ulv

Når bestanden ligger over de nasjonalt fastsatte målene for den enkelte region kan en rovviltnemnd tildele kvote for betinget skadefelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv til fylkesmannen for å forhindre at disse artene gjør skade på bufe eller tamrein. Vurderingen av om nemnda har myndighet skal for bjørn og ulv baseres på de siste dokumenterte data om siste års ynglinger. For gaupe og jerv skal vurderingen av nemndas myndighet baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene. Det er dataene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt som skal legges til grunn.

Når det gjelder gaupe så er gjennomsnittlig antall familiegrupper de siste tre årene (perioden 2014 – 2016) på 14,7 familiegrupper (NINA Rapport 1280-2016). Foreløpig rapport fra Rovdata viser at det er dokumentert 15,5 familiegrupper før jakt i 2017. Gjennomsnittlig antall registrerte ynglinger av jerv de siste tre årene (2014-2016) er 11,0 ynglinger (NINA-Rapport 1291-2016). I de tilfeller der de nasjonale bestandsmålene i regionen ikke er nådd er det Miljødirektoratet som har myndighet til å fatte kvote om betingede fellingstillatelser. For region 6 gjelder dette betingede skadefellingstillatelser på bjørn. Region 6 har ikke bestandsmål for ulv, slik at myndigheten til å fastsette betingede skadefellingstillatelser på ulv ligger hos rovviltnemnda.

Ut fra de nevnte vilkårene når det gjelder myndighet og bestandssituasjonen for de store rovdyra har rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge myndighet til å fastsette kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv i region 6 for perioden 1. juni 2017 til og med 15. februar 2018.

Det følger av naturmangfoldlovens § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsmessig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger.

Når det gjelder gaupe så er gjennomsnittlig antall familiegrupper de siste tre årene på 14,7 familiegrupper (perioden 2014 – 2016). I 2014, 2015 og 2016 har uttaket (kvotejakt, skadefelling, annet m.v.) vært på henholdsvis 10 gauper i 2014, 20 gauper i 2015, 34 gauper i 2016 og 35 hittil i 2017 (avgang frem til og med 5. april). Rovdata har ikke lagt frem rapport over antall familiegrupper av gaupe i region seks før jakta startet i 2017, men foreløpig analyse gjort av Rovdata helt i begynnelsen av mars estimerer 15,5 familiegrupper før jakt i 2017, noe som er en oppgang fra de 14,5 familiegruppene som ble dokumentert før jakt i 2016. Fjorårets kvote på 3 betingede skadefellingstillatelser ble fylt ved at gauper ble påkjørt (all irregulær avgang skal trekkes fra kvote). Dette medførte at nemnda fattet nytt vedtak om

betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 9. januar 2017. På grunn av erfaringene fra forrige sesong, det at bestanden før jakt i 2017 er over bestandsmålet på 12 familiegrupper, samt at bestanden er stigende mener rovviltnemnda at antall betingede skadefellingstillatelser på gaupe bør økes fra tre til fem gauper.

NINA Rapport 1291 gir den siste oppdaterte oversikten over antall verifiserte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. I region 6 er det i perioden 2014 - 2016 registrert 10, 12 og 11 ynglinger. Registreringer av jerveynglinger våren 2017 legges fortløpende ut på Rovdata sine hjemmesider. Pr. dags dato (20. april) er det ikke dokumentert jerveynglinger i regionen. Bestandssituasjonen for jerv de siste årene har vært stabil og rovviltnemnda vedtar fem betingede skadefellingstillatelser på jerv, det samme som tidligere år.

Region 6 har ikke bestandsmål for ulv, men streifindivid av ulv forekommer årlig. Foreløpig statusrapport for ulv i Norge pr. 15. februar 2017 viser at det er tre helnorske ulvekull vinteren 2016/17 og 3 – 5 ynglinger i grenserevir, slik at bestanden er over det nasjonale bestandsmålet (se www.rovdata.no). I 2016 og frem til dags dato i 2017 er det felt en ulv i region 6, Lierne kommune den 26. oktober 2016 (nødverge). Imidlertid ble det felt en ulv i 2014 og to ulver i 2013 på skadefelling. Med bakgrunn i at region 6 må påregne streifindivid av ulv, og at de i enkelte tilfeller påfører skader på sau/lam og rein bør det vedtas en kvote for betingede skadefellingstillatelser på ulv. Rovviltnemnda vedtar derfor at kvote for betingede skadefellingstillatelser på ulv i regionen settes til tre ulver, som er det samme som forrige sesong (2016/17).

Med bakgrunn i vitenskapelig kunnskap fra Rovdata og nasjonalt overvåkningsprogram, samt erfaringsbasert kunnskap fra reindriften og Statens naturoppsyn anser rovviltnemnda i region 6 at kravet til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt, jf. nml. § 8. Av nml. § 9 slås det fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Føre-var-prinsippet i § 9 skal tillegges stor vekt der man ikke har tilstrekkelig kunnskap. Etter rovviltnemndas vurdering skal ikke føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i denne saken da det foreligger betydelig vitenskapelig kunnskap om bestandssituasjonen for gaupe og jerv i regionen. Ettersom region 6 ikke har bestandsmål for ulv tillegges ikke føre-var-prinsippet i § 9 vekt i forhold til ulv.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen artene utsettes for, i form av statusrapporter om bestandsutvikling, registrert avgang av gaupe, jerv og ulv, samt annen vitenskapelig informasjon fra forskning på gaupe, jerv og ulv i region 6, nasjonalt og for Skandinavia. Miljøforvaltningen har således god kunnskap om den samlede belastningen på bestandene av gaupe, jerv og ulv. Med bakgrunn i at bestanden av gaupe nå ligger over bestandsmålet vedtar rovviltnemnda at kvoten for betingede skadefellingstillatelser økes fra tre gauper til fem gauper. Når det gjelder jerv har bestanden over lengre tid ligget over bestandsmålet, slik at nml. § 10 tillegges liten vekt i fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingskvote for jerv. Ettersom region 6 ikke har bestandsmål for ulv tillegges ikke nml. § 10 vekt i forhold til ulv.

Skadefellingsforsøk gjennomføres i all hovedsak uten bruk av tekniske hjelpemidler som vil kunne være til skade for miljøet, slik at rovviltnemnda anser nml. §§ 11 og 12 som lite relevant. Imidlertid er det den skadefellingstillatelsen utstedes til som er ansvarlig for kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse hvis skadefellingsforsøket medfører skade på miljøet ut over det som fremgår av søknad og skadefellingstillatelse.

Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Rovviltnemnda mener effekten av et uttak av skadefellingskvotene på gaupe og jerv ikke vil medføre at sannsynligheten for å oppnå bestandsmålet for gaupe og jerv reduseres. For ulv har ikke region 6 bestandsmål, slik at et eventuelt uttak av tre individer ikke vil virke negativt på oppnåelse av det nasjonale bestandsmålet for ulv. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges. Dette betyr blant annet at myndighetene skal, så langt det lar seg gjøre, fastslå genetisk status for de individer som vurderes felt. De vedtatte kvotene er etter rovviltnemndas vurdering i tråd med intensjonene i naturmangfoldlovens § 5.

Rovviltnemndas vedtak:

Med hjemmel i rovviltforskriftens § 8 (Jf. § 7, første ledd) har rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge fattet følgende vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv i region 6 Midt-Norge for perioden 1. juni 2017 til og med 15. februar 2018:

- **5 (fem) betingede skadefellingstillatelser på gaupe**

Bestanden ligger på bestandsmålet per i dag (tre års gjennomsnittet). Terskelen for felling av skadegjørende gaupe bør være lav i områder uten mål om yngling av gaupe.

- **5 (fem) betingede skadefellingstillatelser på jerv**

Bestanden ligger over bestandsmålet per i dag. Terskelen for skadefelling bør være lav i områder som har oppfylt bestandsmålet i henhold til forvaltningsplanen. I områder uten mål om yngling av jerv skal terskelen for å få skadefellingstillatelse være lav.

- **3 (tre) betingede skadefellingstillatelse på ulv**

Streifdyr av ulv kan forekomme. Om det blir registrert skader av ulv, og faren for nye skader er stor, bør fylkesmennene/fylket ha muligheten til å gi skadefelling. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges.

Nemnda kan til enhver tid trekke tilbake betingede skadefellingstillatelser, hvis det f.eks. blir registrert eller fattet mistanke om annen avgang i løpet av perioden, eller hvis kjønns- og alderssammensetningen blant skutte dyr er uheldig.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, og sendes Rovviltnemnda i region 6, ^vFylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gunnar Alstad
Leder

Inge Hafstad
Sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter

Vedlegg

1 Adresseliste

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO